

Πειραιάς, 25 Ιουλίου 2022

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η αγορά ζητά «προστατευτικό» μηχανισμό στην επιθετική αύξηση των επιτοκίων

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς, παρακολουθώντας τις εξελίξεις των προτάσεων της ΕΕ και των αποφάσεων της ΕΚΤ, εκφράζει την ανησυχία του για ακόμα μεγαλύτερες πιέσεις τιμών στους κλάδους του εμπορίου και της βιομηχανίας. Το Ε.Β.Ε.Π. αναμένει πως η ενεργοποίηση του όπλου της αύξησης των επιτοκίων, περισσότερο θα σταθεροποιήσει στα σημερινά υψηλά επίπεδα, παρά θα μειώσει τον πληθωρισμό, ενώ το βέβαιο είναι πως ο δανεισμός γίνεται πλέον ακριβός. Σε πρώτη εκτίμηση στην ελληνική αγορά, λόγω ρευστότητας των τραπεζών η πρώτη αύξηση δεν αναμένεται να δημιουργήσει ιδιαίτερη άνοδο στα σταθερά επιτόκια, αλλά αυτόματα θα αυξήσει μισή με μία μονάδα τα δάνεια συνδεδεμένα με το Euribor, επιβαρύνοντας τους παλιούς δανειολήπτες και περιορίζοντας την πιστωτική επέκταση των επιχειρήσεων.

Ως γνωστό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσε, στις 21 Ιουλίου, την αλλαγή της νομισματικής πολιτικής στην ευρωζώνη με την πρώτη αύξηση των επιτοκίων από το 2011. Η ΕΚΤ αποφάσισε να αντιμετωπίσει επιθετικά τον πληθωρισμό αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια κατά 50 μονάδες βάσης. Ως εκ τούτου, το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης, το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και αυτό της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων θα αυξηθούν αντίστοιχα σε 0,50%, 0,75% και 0,00% με ισχύ από τις 27 Ιουλίου 2022. Το ράλι του πληθωρισμού στην ΕΕ και της απόλυτης ισοτιμίας ευρώ-δολαρίου, οδήγησαν στην επίσπευση μεγαλύτερης αύξησης των επιτοκίων. Ο Ιούλιος του 2022 σηματοδότησε, λοιπόν, το τέλος των αρνητικών επιτοκίων, μετά από οκτώ χρόνια από το 2014, όταν το βασικό επιτόκιο μειώθηκε στο -0,10%. Σε συνδυασμό, μάλιστα, με τις λιγότερες ροές από την επαναλειτουργία του Nord Stream 1, η Ευρώπη καλείται να αντιμετωπίσει ένα νέο ενεργειακό και νομισματικό σκληρό περιορισμών και αβεβαιότητας.

Ταυτόχρονα, η ΕΚΤ παρουσίασε ένα νέο νομισματικό εργαλείο που ονόμασε TPI «Transmission Protection Instrument» σε μια προσπάθεια συγκράτησης των spread. Ο Μηχανισμός Προστασίας

Μετάδοση είναι ένα εργαλείο αγοράς ομολόγων χωρίς όριο που θα βοηθήσει τις αγορές να προσαρμοστούν καλύτερα στις μελλοντικές απότομες αυξήσεις των επιτοκίων, γρηγορότερα από όσο αναμένονταν. Άλλωστε η επίσπευση της εξόδου από τα αρνητικά επιτόκια επιτρέπει τη μετάβαση σε μια προσέγγιση σύμφωνα με την οποία οι αποφάσεις της ΕΚΤ για τα επιτόκια θα λαμβάνονται από συνεδρίαση σε συνεδρίαση, με την επόμενη στις 8 Σεπτεμβρίου. Ανάμεσα στις χώρες που πρόκειται να ωφεληθούν από τον ΤΠΙ είναι η Ελλάδα, που αντιμετωπίζει διψήφιο πληθωρισμό, καθώς και η Ιταλία που αντιμετωπίζει πολιτικές αναταραχές. Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο μηχανισμός θα συνοδεύεται από τέσσερις ήπιες δεσμεύσεις για τις κυβερνήσεις που θα το χρησιμοποιήσουν. Από έρευνα του Bloomberg προκύπτει πως το νέο νομισματικό εργαλείο μπορεί να μετριάσει τα σοκ κατακερματισμού, αλλά θα πρέπει πρώτα να πείσει τις αγορές για την αποτελεσματικότητά του, συγκρατώντας και τα spread των γερμανικών ομολόγων αναφοράς, που ελλοχεύουν κινδύνους για το ενιαίο νόμισμα.

Το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο έχει, πάντως, προειδοποιήσει πως η αύξηση των επιτοκίων και η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής ενδέχεται να πυροδοτήσουν μια νέα κρίση χρέους από την αύξηση στο κόστος δανεισμού των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου. Παρά ταύτα, για την Ελλάδα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις καλοκαιρινές προβλέψεις αναθώρησε την προηγούμενη πρόβλεψη ανάπτυξης από 3,5% σε 4%, παρά τις υψηλότερες εκτιμήσεις για τον πληθωρισμό. Ο ΔΤΚ αναμένεται να είναι υψηλότερος στο 8,9%, σε σύγκριση με 6,3% στο παρελθόν. Ο επίμονος πληθωρισμός φαίνεται να προκαλεί επιβράδυνση στο 2,4% το 2023, σε σύγκριση με 3,1% στις εαρινές προβλέψεις, ενώ η ING προβλέπει ανάπτυξη 4,2% για την Ελλάδα υποκινούμενη από τον τουρισμό. Σημειώτέον πως οι αναλυτές βλέπουν τον πληθωρισμό ακόμα και στο 9,7%, ωστόσο δεν αναμένουν ότι οι βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις θα εκτροχιάσουν την φετινή ανάπτυξη, ούτε πως οι απειλές από ενέργεια και πληθωρισμό θα σταματήσουν επενδύσεις και τουρισμό.

Ο Πρόεδρος του Ε.Β.Ε.Π., Βασίλης Κορκίδης, σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις δήλωσε:

«Στην Ελλάδα, το οικονομικό επιτελείο, μαζί με όλες τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, αλλά και τις διεθνείς αγορές, αναμένει τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις από τις λιγότερες εισροές ρωσικού φυσικού αερίου, το ακριβότερο χρήμα από την επιθετική αύξηση των επιτοκίων κατά του πληθωρισμού και την συνοχή στο σχέδιο της ΕΕ για το ενεργειακό, που εν πολλοίς θα καθορίσουν τον ευρωπαϊκό ρυθμό ανάπτυξης. Η Ευρώπη είναι αντιμέτωπη με ένα τριπλό μέτωπο που πρέπει να αντιμετωπίσει δραστικά για να αποφύγει την ενεργειακή φτώχεια, τον στασιμοπληθωρισμό και την ύφεση. Ενδεχομένως, όπως ο ΤΠΙ για τα spread, να πρέπει επίσης να δημιουργηθεί ένα εργαλείο προστασίας των επιχειρήσεων από τις απότομες αυξήσεις των τραπεζικών επιτοκίων. Σε κάθε περίπτωση, η ελληνική κυβέρνηση δηλώνει πως έχει σκοπό να συνεχίσει τη στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων, με το οικονομικό επιτελείο να προσδοκά αυξημένα έσοδα από τον τουρισμό και υπεραπόδοση από τις φορολογικές εισπράξεις, ώστε να δημιουργηθεί επαρκής δημοσιονομικός χώρος για το νέο φθινοπωρινό πακέτο στήριξης.»